

PERSIÆ REGNUM, SIVE SOPHORVM IMPERIUM.

PERSARVM imperium uti olim celebre, sic etiamnum hodie maximè clarum est, amplissimâq. regiones comprehendit: nam omnem cum Asia tractum, qui est inter Tigrim fluvium, Sinum Persicum, Mare Indicum (quod olim Rubrum) Indum, & Iaxartem (hodie Chesel) fluvium, & Caspium mare, nostra aetate à Sophis Persia regibus possidetur. Hunc totum terrarum tractum Plinius lib. vi. cap. xx. vij. ex Agrippæ sententia, Medis, Parthis & Persis attribuit. Ammianus vero Marcellinus, qui tempore Iuliani Apostata Imp. vixit, hunc Persidi dumtaxat ascribit. Has enim eius regiones hoc ordine lib. xxij. enumerat, Assyria, Susiana, Media, Persis, Parthia, Carmania maior, Hyrcania, Margiana, Bactriani, Sogdiani, Saca, Scythia ultra Emodem montem, Serica, Aria, Paropamisada, Drangiana, Arachosia & Gedrosia. Hæ regiones omnes etiamnum hodie sub Persarum imperio, (quantum ex variis scriptoribus, neotericorumque peregrinationibus colligere potui) mutatis tamen nominibus, degere videntur.

De Sophorum origine, ex Joannis Barrij Asia Decadibus hæc transtulit Calius Curio, in sua historia Saracenicæ. Anno salutis nostræ M. CCC. LXIX. erat quidam Regulus inter Persas, Ardenclim oppidum obtinens, Sophi appellatus, qui se ex Alis Muamedis generi stirpe, per Musam Cazinum eius nepotem oriundum gloriabatur. Hic Babylonio Calysa extincto, & adversa factione, quam Turca tuebantur, à Tartaris depressa, cepit liberius suam de religione sententiam profiteri: & quia Hocemus Alis filius, à quo ipse se genus ducere iactabat, duodecim filios habuerat, volens aliquod sectæ suæ, quo à ceteris dignoscerentur, signum imponere, instituit, ut qui suam sectam amplecti vellent, tiam sub velo, quo caput Turca omnes inuoluunt (tulibantem appellant) purpuream gestarent, quæ in medio extra tulibantem duodecim fastigia emitteret. Eoque mortuo successit filius Guines appellatus; qui tantum sibi in toto Oriente doctrinæ sanctitatisque opinionem conciliauit, ut Tamerlanes ille clarissimus Parthorum Imperator, qui Bayaetem Turcarum regem cepit, per Persidem iter faciens, cum quasi sanctum aliquem virum inuisere voluerit: ab eoque Guines triginta captiuorum, quos secum adducebat, millia, dono impetravit, quos ipse post in secta sua instituit; eorumque opera Secaidar eius filius in bellis usus est: is enim Guine mortuo, Georgis Scythia populis, suis finitimis, sed Christianis (horum viribus fretus) bellum intulit, multisq. illos cladibus afflixit, &c. Hæc de Sophorum origine dicta sint. Hi cum Turcis continua bella ob Mahumetanam religionem gerunt; quoniam Sophiani unum Mahumetica religionis interpretem sequuntur, & Turca alterum; qui quidem interpretes inter se sunt dissentiētes, adeo ut Sophiani hæretici sint nuncupati à Turcis, & Turci à Sophianis. Gens natura liberalis est, & civilitatis amās, litteras & artes colunt, nobilitatem agnoscunt: in eo à Turcis differunt, quod hi nullū sanguinis aut stemmatū discrimen norunt.

Harum regionum situm, gentisque vivendi morem & ritus, vide apud Aloysium Joannis Venetum, Iosaphat Barbarum, Ambrosium Contarenum, Ioannem Mariam Angiolellum, & cuiusdam mercatoris anonymi, cū his impressam peregrinationem. Consule etiam Iesuitarum Epistolas, & Caterini Zeni Patricij Veneti Commentaria rerum Persicarum. Mediam regionem pulchrè describit Polybius, lib. 5.

